

6 0 3 6 3 0

ეროვნული
გიგანტი

ღონ-კიხონის მავრი

ნახ. დონისა

ამერიკის მოწინავე საზოგადოებრივობის უდიდესი აღმოფონება გამოიწვია იძლაციანის სენატორების უილერის
და ჩენდლერის გამოსფლამ ეფრაიმ მეორე ფრონტის გახსნის წინააღმდეგ.

ღონ-კიხონი: — ხელავ, დური, იმ კოლიათებს, როგორ გლეჯერ მოებნ?

ხანჩო-პანჩო: — არა ფიურერ, ეს კოლიათები კი არა, ჩვენი ყმაწვილები არიან, ქარის ჭიშვილების
ავებას დამობენ.

— ბატონი ოფიცერი, ჩემი ცნობების სისწორეში ეჭვი ნუ შეგეპარებათ,
მე თვით ვიჟავი ესესელთა ბოროტოქემდებების უშუალო მონაწილე და თა-
ნაც უბის წიგნში ვიწერდი თარიღებს. იმედი მაქვს სამხატურის თვის...

— საბჭოთა სახამართლო მოგანიჭებთ საკადრის ჯილდოს... სხვა ჯალა-
თებთან ერთად.

„ფაშისტური გვრჩების წარმომდგენლობი მოვაკ-
ზირების წინაშე აუკრებენ სასავაო წინდადებებს, რა-
მელიც გამომდინარეობენ და მშენებელი მინისტრების
ა. შ. შტატებას და საბჭოთა კავშირის კონტალიციების
შესაძლებლობას“.

(გაზეობილი)

პიტლერელ ავაზაკებსა
აეწვათ კუდის რიკები,
ცდილობენ, მაგრამ განწირულთ
ველარ ისასიან ხრიკები.

რიბენტონი და პაპენი
პირობებს ჩრდები ზაფისას,
ჰეიდერები მვლობას მოვიწლით,
ადას დავიცავთ კრავისას.

ინგლის და აშერიკასა
აწ არას ვუზამთ ავსაო,
სიამით მივცემთ სამტკრევად
მათ ჩვენს გემებს და ნავსაო.

მხოლოდ დაგვეხსნან, ნუ გვცემენ,
მიგუძლებით ვარდს და იტბო,
პირს დასავლისენ აღარ ვიქმთ,
არც ვითხოვთ კოლონებსო.

მონა-მორჩილი გავზდებით,
თაგზეც დავისხამთ ლაფსაო,
მხოლოდ კი გადაგვარჩინეთ
ბომბდამშენების შეაპსაო.

სამთა კავშირის ფათიშვა
სწავლათ აბა ხერხითა,
რადგან დღეს ყველა ფრონტიდან
გარიბიან კისრის ტეხითა.

მაგრამ ტყილად ცდილობენ
ფუქია მათი ყბედობა,
მეხანათობის ისტატებს
აწ აღარავინ ენდობა!

8. გენერალი

საირუმრო ისახალი

„ჰერცერელები ტრაბარით გაიძახანა, რომ თავთვეს მათ
აქვთ ვამოგონილი საიდუმლო სამხედრო იარაღია“.

გაზეთებით

— დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ არც საიდუმლოს გავცემ და არც თავს
დაგზოგავ, მაგრამ...

— არავითარი მაგრამ, — ხომ წაგიკითხავთ ჩვენს ზღაპრებში ურინ-მაჩინის
ქუდის შესახებ...

— თქვენ გინდათ მე გამოვიყონო ურინ-მაჩინის ქუდი... მაგრამ...

— დიას! ჩვენ სწორედ ეს გაინდა, ფიურერი იმ აზრისა, რომ არიელების

სინა მხოლოდ ამ საიდუმლო იარაღში არის.

— მე... მე... თვითონაც ბერჯერ მიფიქრია ურინ-მაჩინის ქუდე... ვცადე,
მაგრამ... — დაწყედ ჟულდული გამომგონებელმა.

— არავითარი მაგრამ, — გაზიკვეტინა ჰიმლერმა, — თქვენ უნდა ეწლავე პირო-
ბა დასდოთ, რომ გამოიგონებთ ურინ-მაჩინის ქუდს; ურინ-მაჩინის ქუდით უნდა
მოვრთოთ ჩვენ გემები, ჩვენი ტანკები, ჩვენი ჯარისკაცები და... უკანსკონელ მო-
მენტში ჩვენი თავებიც, გემითა!

— მესმის მაგრამ...

— არავითარი „მაგრამ“, თქვენ ესდავე უნდა შეუდგეთ მუშაობას. სთვით
რამდენი თანხას სკირო ცდების საწარმოებლად. დაუყოვნებლივ მოგეცემათ.

— კი მაგრამ, მე გშიშობ...

— არავითარი შეში. არაფრის არ უნდა ეშინოდეს.

— მე... მე მინც ეშიშობ, ადოლფი ისეთი ბრაზინია...

— სწორედ ადოლფის ბრაზის დასაყუჩებლად არის საჭირო ეს ხელშეკრუ-

ლება. თქვენ ამანე უარის ვერ იტყვით!

მეორე დღეს ჰიმლერმა წარუდგინა ფიურერს გამომგონებელ შლაბერგთან

დადებული წერტილება.

საღამოს ჰილერთან შესდგა სასწრაულ სხდომა, რომელსაც დასწრენ

ფასისტების ლიდერები და ფრონტების სარდლები.

„ფიურერი“, 1941 წელი მასკოვთან განცდილი მარცხის შემდეგ ისე მჩია-

რული არავის უახავს, როგორც იმ საღმოს.

— მორჩა, დღეს შემდგ აღარვის ეჭვი აღარ უნდა შეეპაროს, რომ ჩვენ

გავიმარჯებოთ — დაწყებო, რომელსაც ხელში იტრლერმა, რომელსაც ხელში

დი ეპირა — აი ჩვენი გამარჯების თავდები. აյ არის ხელშეკრულება, რომელიც

დავდეთ ჩვენი დროის ულიდს გამომგონებელთან, ის პირობას გვაძლევს, რომ

გამოიგონებს „საიდუმლო იარაღი“, რომელიც უზრუნველყოფს არიული რასი

მსოფლიო ბატონობას.

გენერალები დაწმუნდენ, რომ... მათი ფიურერი ხელითან წასული გიჟია.

გენერალება კი რადიოთი ეჭვანას ამცნ, რომ ჰილერელებს უკვე გამო-

გონილი აქვთ „საიდუმლო სამხედრო იარაღი“.

გურიანი

ცხოვრებუ და წვანდი ჩოლევანის გარე

მართველი
გიგანტი

შეგობართა ჯგუფისაგან

ულმაშელმა სენია ჩვენა რიგებს გამოაცალა ჯერ კიდევ ახალგაზრდა, ფრიად ნიჭიერი ადამიანი. გუშინ დილით მორალურად გარდაიცალა განდიდების მანით შემყრობილი შეტრალი დიკლეტან პოპულარი (პასპორტი: ევტობ პამპულა აშვილი), რასაც გულისტყვილი ვიუწყებით. გშვიდობით ჯერ კიდევ თბილი ნეტის წინ შე ფიცა ვდებთ მალე ბი და შენი მორჩობები!!!

კავკასიონის მიზანი

პროფესორმა მოზრიშვილმა, რომელიც დიოკლეტიანეს მკურნალობდა, შემდეგი გვაუწყა:

— მეტად მძიმე სენით იყო, საბრალო, შეპრობილი, ლათინურად ზას ვუწოდებთ: „ცხირუს აწეულებს მწერალებს“. მა სენიორ დავადებულთ წარმოდგენილი აქვთ, თითქო რლიმპშე არიან წამოსკუბული და თავისი სლოკინიც კი ეროვნის ელერად მიაჩინათ. ამ პატივცემულ მწერლის ავადმყოფობა თანმიმდევრობით ვითარდებოდა: თავდაპირველად თითონ ეპალხალობებოდა მრავალს, მერე სხვები კადხალიშებოდნენ, შემდეგ გატუტუცება — იშვები დაეტყო, ჭორიენობას და ტება მიძიე ხელი და ბოლოს ყველა აფოდ მიაჩინდა. მე ვარ და ჩემი ნაბადიო. (როგორც სტატასტიკა გვიჩვენებს, ეს საშინელი სენი გავრცელებულია აგრეთვე ქომპოზიტორებსა, მხატვრებსა და შახინობებს შორის).

რასკეთილებია შეიძლებოდა დიოკლეტიანეს გადარჩენა, რომ თავის დროზე გამოცხადებულიყო სამკურნალოდ. ამისათვის საჭირო იყო: პირველსავე შემთხვევაში, როგორც კი მან ცხირაშეული სიარული იწყო, ვინმე მადლინს ჩამოექანა მისი ცხირი. რაღვან ეს არ მოხდა, მან თანადან მილა და მალა ასწია. ცხირი, სანამ ერთ საბედისწერო დღეს თავმა არ გადასძლია. საბრალო ისე გადაიშნია და ისე გადაყირვდა, რომ თავი ქვას დაახეთქა.

— გადამდებია თუ არა ეს სენი? — შევეკითხეთ პატივცემულ პროფესორს.

— ფრიად საშიშია. მისი ბაცილები მეტად შეამირია. მიმოიხდეთ გარშემო და დარწმუნდებით, რომ ბლომად არიან ამ სენით შებყრობილნი.

მა ძეირთასი ცნობებისათვის გულწრფელი მაღლობა გადავუხადეთ პროფესორს და მეტი ნასიამოვნები დავემშვიდობეთ.

გიორგი არაგვიანი ცოდავი

დიოკლეტიან პოპულარი მისმა დედამ შობა. რაღვან დედა უსწავლელი ქალი იყო და უქიმული მისი სახელის თქმა, (ხოლო ზეშთაგონებულ დამამიანს ესირცხვებოდა მეტრიკით მინიჭებული სახელისა და ყველას უკრძალავდა ევტიხი არ დამიახორო), ის, ანუ დედა, უბრალოდ უშობებდა თავისი სამაყო შეილა: ტლიკიანე.

ახ, რა იყო, რა თავისებური, რა წარმტაცი იყო იგი ბევრობაშიერ! მომავალ მწერალს შველაშე უკარდა ძილი და სწავლა ეზარებოდა. ზამთარ-ზაფხულ ან სოფელ-სოფელ დალაყუნობდა, ან და ხმოს კუდში ჩავლებდა ხელს და ორლობებში დარბოდა. უკვერდა კიდევ ტექმალი, ბაყაყის მოქვლა და ძალივით ყმული. როგორც ხედავთ, პატარაობიდან დაახლოვებული იყო ბუნებასთან, რამც მომავალში ლრმა კვლი დაბინა მის შემოქმედებას. მისი ყოველი სტრიქონი მუდამ გვაგონებს ხარის ბლავილს, ბაყაყის ყიყინს და ყოველი სიტყვა კბილებს კვეთავს შეკახე ტექმილივთ.

როგორც ყველა დილათ ნიჭიერი არსება, დიოკლეტიანეც განუხომელად ზარმაცი იყო. ეს გარემოება ძალიან აწუხებდა მის შეუგნები

ბელ დედას. ვინაიდან სწავლას გული არ დაუდო, ჯერ ხარაძეს მიაბარეს, მერე თერძეს, ბოლოს მეფურნეს. მაგრამ დიოკლეტიანს გული არსად უქერდებოდა. როცა დაგაუეაცდა და თითონაც შეიგნო, რომ ხელობის არ შექნე კიცი გაჭირვება მი ჩაგარდებოდა, იფიქრა: მწერლობას მანიც დავიწყებოდ... და მართლაც, მიჰყო მან ხელი ლექსისა და მოთხოვის წერას.

დიოკლეტიან სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე ისე თავგამოდებით იცავდა მწერლის სახელის სიმინდეს, რომ თავისი თავის გარდა ათვარი სწამდა და რუსთაველშიაც დაუჭვებული იყო. ყველასგან მოთხოვდა: მხოლოდ ქეშმარიტი მწერალი აქეთო. და რადვან იცოდა, რომ მასავით დაჭეშმარიტებული არავინ იყო, სამართლიანად ღალადებდა: მაღიდეთ, აღმერთეთ, გუნდრუკი მიქმიეთ, თორემ დინს გაგალითო. აი რაოდენაც გულისხმიერი და მოყარული იყო იგი ნამდვილი, მაალხარისხვანი მწერლობისა.

თუ რამდენად დიალი იყო კერძო ცხოვრებაშიაც, ამზე ცნობები მოგვაწოდა მწერლის გაუბედურებულმა მეუღლებ.

— ბევრს კითხულობდა დიოკლეტიანე? — ვკითხეთ ჩვენ ქვრიყს.

— უი, არა გენაცვალე! — ხელები გაასაფა მან — რას ბრძანებო, მაგისთანა უბედურება მის თავზე არ შემიმჩნევია. რა ვიცი, თუ სახლის გარედ ეწეოდა ასეთ გარუცნილე-

ბას, რა მოგახსენოთ და, შინ კი თუ არ ეძინა, — სჭამდა, და თუ არ სჭამდა — ხვრინავდა.

— ბევრს სწერდა?

— როცა ფული შემოგვაყლდებოდა, და თუ სხვა რამიერ ხრიკით ვერ იშოვიდა, რა უნდა ექნა აბა...

— შინაურობაში რა ენაზე უფრო უყვარდა ლაბარიკი?

— როგორც სწერდა, ისე ლაბარაკობდა. რაღაცას ქე კი ბურტუქნებდა, კაცი ვერაფერს გაუგებდა. გარკვევით ვარჩევდი მხოლოდ შემდეგ სიტყვებს: კისერს მოვუგრეს მე იმას! რავა გაბედა კრიტიკამ სხვისი ქება, როცა მე ცოცხალი ვა!

გვემცნაურა, გვემცნაურა დიდო დიოკლეტიან შენი ლრმა სიტყვები! შენი შემოქმედება ხმობის აქედან იქრებდა სასიცოცხლო ძალას! აი რა სტატი დაეკარგეთ ჩვენ!

დაწერილებით ცნობებს დიოკლეტიანეს ლაბარილსა და ცხოვრებაზე გაგროვებთ და ახლო მომავალში ცალკე მონოგრაფიის სახით გამოვცემთ.

P. S. გაუგებრობის გასაუანტავად ავტორი ლაბუნდარელი აცხადებს, რომ ამ ფელეტონს კონკრეტულად არავის ყავს მხედველობაში. ის დაიწერა იმ შემცხვევისათვის, რომ მომავალში არავინ გამოჩენდეს დიოკლეტიანეს მსგავსი. ლახულანი

ნახ. გ. ლომიძისა

გძელები არაგვიანი

მიუნწენის გაზეთი აღტაცებით აღნიშნავს, 80 ჭლიან შოხუცთა შრომისუნარიანობას, რომელიც ამჟამად სამუშაოებზე არიან გაწვეული.

გვერდის ბიჭი: — ფრიც, რატომ აღარ დადიხარ სკოლაში?

ფრიცი: — არა მცალია, უოველ დილით უძლება ბაბუას ვაცილებ სამუშაო.

ნიანგის ასტროლოგი

ეროვნული
გირჩიობისა

კიბი 1930 წელის თავისი ნორბე

ნახ. დონისა

— ეს ნაწარმოები აგრძონის ბრწყინვალე გამარჯვებაა არა იმითომ, რომ იგი და ის მხატვრული თხტატობით არის დაწერილი — არა, თხტატობა აკლია და ის სწორება; არც იმიტომ, რომ ფორმა აქვს მომხილველი — არა, სწორებ ფორმა არ უვარება; არამედ იმიტომ, რომ მშერსლი აგვიშების ყოველ წვრილმანს. შართალია, მკითხველისთვის ეს არ არის ხაინტერესო, მაგრამ ახახიათებს აგრძონს, როგორც დიდად დაკირკებულ მწერალს და ამაშია სწორებ ჩიხი გამარჯვებაა რასაც გულწრფელად მივულოც.

კ რ ე უ პ ა 3 ს

ტრამვაიში ბილეთს ჰყიდდა
კონდუქტორი ვინმე ლენა,
ფული მივეც, ხურდა მინდა,—
მას კი არ სურს გამოჩენა.
ასე მითხრა:
„მოქალაქეები!
გაგატარებ ამ დიდ ქუჩას,
ეს ხურდა კი საღ მოვტებნო?
ჩემთან დარჩეს, არა უშავს“.

—

ტროლებუსში უჯეროდ
შესელა არც მე ვითავილე,
მივაწოდე ფული იმ ქალს,
მგზავრებზე რომ ჰყიდდა ბილეფს.
მან მომიგო: — „ჰა ბილეთი,
შუბლი რატომ მოგიღუშავს?
რაღას ელი, ხურდაც გინდა?
ჩემთან დარჩეს, არა უშავს“.

პურის საყიდლად შევედი
შეურს მივიღო ჩემი ნორმა,
გხედავ, ხურდა შიაწოდა
ჩემს წინმდგომმა კაცმა ორმა.
ხურდისათვის ხელებს უწვდი
გამყიდველ ქალს ვართანუშება,
ის კი დინჯად მიპასუხებს:
„ჩემთან დარჩეს, არა უშავს“.

—

ერთხელ კინ ვინახულე,
ბილეთს ჰყიდდა ვინმე მართა,
ჩერვონეც მივაწოდე,
რა ოქმა უნდა, გაეხარდა.
ხუთიანში ორი დარჩა,
(არც იქ ჰქონდა ალბად ხურდა)
მითხრა: „დარჩეს, არა უშავს“,
და მეორეს მიუბრუნდა.

ბერლინი. ამ დღეებში ჰიტლერის შავ დარბაზში შესდგა იშვია-
თი კონკრეტი, ეტრადაზე გამოვიდნენ შემდეგი სოლისტები: იოზეფ
გებელსმა იშვიათი თხტატობით შეასრულა რომანი: „ოს სიმართლე;
ძნელი დასაფარი ხარ“ და „დერ ჭორენ თხტატ“, იოახიმ ფონ-რი-
ბენტროპვა ინგლისის აერაციის ბერლინზე ბომბარდირების აკომიპა-
ნენტზე იმღერა „ცივ ზამთარში უსახლეარომ“.

დიდი წარმატება ხედა გესტაპოს უფროსის ჰიმლერის გამოს-
ვლას, რომელმაც იშვიათი თხტატობით შეასრულა „დუშეგუბკავ“,
შენი ბედისწერა ვარ“, ჰერინგმა წარკითხა მუხამბაზი: „რომ იცოდე
ჩემი გულის დარღები“, და „გინდ მეძინოს მაიც ველი თავდასხმას“.

მოწვეულ ძალებიდან თავი „ისახელა“ მანერებიმა, რომელმაც
ფინური დანებით იცეკვა და იმღერა: „ჰიტლერ, ნეტავ არ გამეცვე
თავიდან, შეა ზღვაში გადამიგდე ნავიდან“.

უნდა აღინიშნოს აგრეთვე მიხეილ ანტონესკუს გამოსელა, რო-
მელმაც ოპერა „ხალხის მჭამელიდან“ შეასრულა გზადაბნეულის არია:
„ძალლი შინ არ ვარგოდა და სანადიროდ გარბოდა“.

ყოველმა „დუჩემ“ აშ ემიგრანტმა და პატიმარმა მუსოლინიმ
გიტარაზე შეასრულა ნეპოლიტანური ლირიკულ-ტრალიკული რომანი
„წვიმა ქარია, ქარი ქრის და წვიმს, ცრემლი მისველებს, ცრემლი
ობოლ სიმს“ და სხვ. კონკრეტის დასასრულს თვით აღოლფ ჰიტ-
ლერმა შეასრულა ოპერა „მხეცებიდან“ „ნაღირის“ არია „მაინ კა-
პუტ“ და მანვე იცეკვა „სასიკვდილო ტანგო“.

კუკარაჩა

ამას წინათ, გასულ კვირას,
თმა და წვერი გავიბარსე,
და როს ფული მივაწოდე,
მე მოლარემ მითხრა ასე:

„ლმერთო ჩემო, რა კოხტა ხართ,
რა მშენივრად გაუხუჭავს.
რაო? ხურდა? ხურდა საც მაქვს?
ჩემთან დარჩეს, არა უშავს“...

—

მოლარეთა ეს ონი
ჩემი ჯიბის წესებს ფუშავს,—
დაბრუნეთ ხურდა ფული,
გეფიცებით, არა უშავს.

გრ. გორგალლელი

— აქ ჩას უზისარ შე არამხადავ, იმალები განა?!

— როგორ თუ ჩას ვუზიდარ ბატონო ლვიტენანტო, მა ვიშუოუები ჩემს ოცეულში.